

Kwaliteitsverslag 2023

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Visie op kwaliteitsbeleid.....	4
2.1	Kernpunten.....	4
2.2	Kenmerken	4
3	Organisatie in cijfers	5
3.1	Bezetting	5
3.2	Benutting	5
3.3	Aantal zwangerschapsdagen	6
3.4	Relevante (gebruikers)gegevens	6
3.4.1	Gemiddelde begeleidingsduur van de in 2023 afgesloten begeleidingen	6
3.4.2	Mediaan begeleidingsduur van de in 2023 afgesloten begeleidingen	7
3.5	Zelfevaluatie groeiniveaus	7
3.5.1	Werkwijze.....	7
3.5.2	Resultaten	8
3.5.3	Toelichting	9
4	Organisatie in beeld	12
4.1	Innovatieve projecten	12
4.1.1	Reconversie in kader van ZORGGARANTIE: Samenwerkingsverband ELK Kempen (elk kind een kans in de Kempen)	12
4.1.2	Reconversie in functie van optimaliseren van dienstverlening: Samenwerkingsverband JEUGDVRAAG OP MAAT (JOM).....	13
4.2	1G1P	16
4.3	Zorggarantie	16
4.4	VIA 6	19
4.5	Eventuele andere initiatieven die organisatie in beeld wil brengen).....	20
4.5.1	Reorganisatie gezinsverblijf	20
4.5.2	Doorgangshuis	20
4.5.3	Born in Belgium	21
4.6	Doelstellingen reconversie	22
4.6.1	Samenwerkingsverband ELK in kader van zorggarantie.....	22
4.6.2	JOM (Jeugdvrage op Maat) in kader van optimalisering dienstverlening.....	22
5	Beleidssignalen	23
5.1	Woningproblematiek.....	23
5.2	Cliëntbijdrage voor gezinsverblijf	23
5.3	Versnippering hulpverleningslandschap	23
5.4	Niet indexering van werkingsmiddelen.....	23
5.5	Tekort aan plaatsen contextbegeleidingen in de regio	24
6	Besluit	25

Kwaliteitsverslag CIG de Merode 2023

1 Inleiding

Voor u ligt het kwaliteitsverslag 2023 van CIG de Merode. We streven bondigheid na met respect voor de vereisten t.a.v. het kwaliteitsverslag.

Kwaliteitszorg vormt de rode draad doorheen onze werking. CIG de Merode staat voor kwaliteit door evenwicht in zorg voor cliënt, medewerker en organisatie.

Onze kernopdracht bestaat uit zorg en begeleiding van jong kwetsbaar ouderschap met ernstige verontrusting. Het gaat telkens om ernstig verontrustende leefsituaties in gezinnen met ongeboren kinderen, infants en jonge kinderen. Steeds opnieuw willen we vanuit een integrale zienswijze uitzoeken wat voor hulp (ondersteuning en begeleiding) de kinderen en ouders nodig hebben en hoe wij die kunnen aanbieden. Dit vertaalt zich in **zorg op maat**.

We blijven werken aan netwerkversterking met onze cliënten, aan samenwerking met andere voorzieningen binnen onze eigen sector en in andere welzijnssectoren. We blijven werken aan het creëren, uitwerken en uitvoeren van betere (op maat) hulpverleningstrajecten om verontrustende situaties aan te pakken. We specialiseren ons in Signs Of Safety en Family Seeing die mede onder impuls van jeugd- en gezinszorg Ter Loke worden uitgerold in de provincie als een werkzame hedendaagse hulpverleningsvisie en methodiek vanuit een oplossings-, kracht- en netwerkgerichte insteek.

We zijn ervan overtuigd dat we door dit alles **betere, kwaliteitsvollere hulpverlening** kunnen bieden.

Bij het opmaken van dit verslag beseffen we dat we dit enkel konden realiseren dankzij onze ploeg van medewerkers. Medewerkers die in moeilijke situaties bleven zoeken. Medewerkers die zich ongehooflijk hebben ingezet, zichzelf overtroffen, voor onze cliënten, voor elkaar, voor wie onze hulp en steun nodig had.

Veel leesplezier!

Martine Cuylaerts
medewerker kwaliteitszorg

Renilde Van Doninck
coördinator CIG

Jeroen Stuyck
directeur JG

2 Visie op kwaliteitsbeleid

Kwaliteit is de motor van onze organisatie. De kwaliteitsdriehoek (“We werken in het belang van de cliënt en streven naar evenwicht in de zorg voor de cliënt, de zorg voor de medewerker en de zorg voor de organisatie.”¹) staat centraal in ons denken en handelen. Vanuit deze invalshoeken gaan we aan de slag. We bouwen aan een organisatie die kwaliteit levert aan haar cliënten, met medewerkers die een passie hebben voor hun vak, binnen een lerende organisatie.

2.1 Kernpunten

- **onze kwaliteitszorg moet BRUIKBAAR zijn:** dit betekent dat de dingen die we doen omwille van en vanuit de kwaliteitszorg een aantoonbare meerwaarde en voordeel hebben. Die moeten door de medewerkers kunnen ervaren worden. We geloven niet in een kwaliteitszorg van meer formulieren en papieren waarvan het niet duidelijk is waartoe ze leiden. Kwaliteitszorg mag niet leiden tot extra ballast.
- **onze kwaliteitszorg moet GEDRAGEN zijn door de medewerkers:** we zijn ervan overtuigd dat kwaliteitszorg iets moet zijn van alle medewerkers, het mag niet iets zijn van het beleid alleen. We vinden het niet alleen belangrijk dat alle medewerkers zich betrokken voelen bij de kwaliteitszorg, maar verwachten ook dat ze zelf initiatief nemen, zelf bijdragen aan kwaliteitszorg. Ieders werk draagt bij en heeft invloed op kwaliteit en iedereen heeft verantwoordelijkheden en bevoegdheden in het kwaliteitssysteem. De bovengenoemde bruikbaarheid moet dit effect versterken. In die zin is kwaliteitszorg minstens evenveel een proces- als een productgericht gebeuren.
- **kwaliteitszorg, niet (enkel) omdat het moet, maar (vooral) OMDAT WE HET WILLEN:** we willen niet louter reactief volgen omdat het nu eenmaal moet. We geloven in de meerwaarde van kwaliteitszorg voor de cliënten, de medewerkers en de organisatie. Daarom zullen we ook steeds zoeken hoe we bepaalde richtlijnen zo kunnen naleven dat ze leiden tot bruikbare hulpmiddelen die een meerwaarde bieden aan onze hulp- en dienstverlening.

We willen dat iedere medewerker van Ter Loke meewerkt aan de realisatie van kwaliteitsvolle hulp- en dienstverlening vanuit het idee: “**zeggen wat je doet, doen wat je zegt, laten zien dat je doet wat je zegt**”.

2.2 Kenmerken

In de praktijk moet kwaliteitszorg voor ons volgende kenmerken hebben. Ze is

- concreet bruikbaar en ze wordt concreet gebruikt in de dagelijkse praktijk, zowel in primaire en secundaire processen als in de medewerkersbegeleiding;
- eenduidig en eenvoudig begrijpbaar;
- zo beknopt mogelijk: zo veel als nodig en niet meer dan nodig;
- soepel en makkelijk aanpasbaar;
- dynamisch en steeds in evolutie;
- gedeeld/gezamenlijk waar mogelijk, apart (per afdeling/team/cluster/werking) waar nodig;
- het kader van onze hulpverlening;
- ze houdt de kwaliteit en visie van werking vast en bewaakt deze

We kiezen voor het centraal² opvolgen (borgen) en stimuleren van de kwaliteitszorg vanuit de dienst ‘Personeel en Ontwikkeling’ en ontwikkelen en realiseren de kwaliteitszorg in de praktijk met alle betrokken medewerkers.

¹ uit de missie van Ter Loke

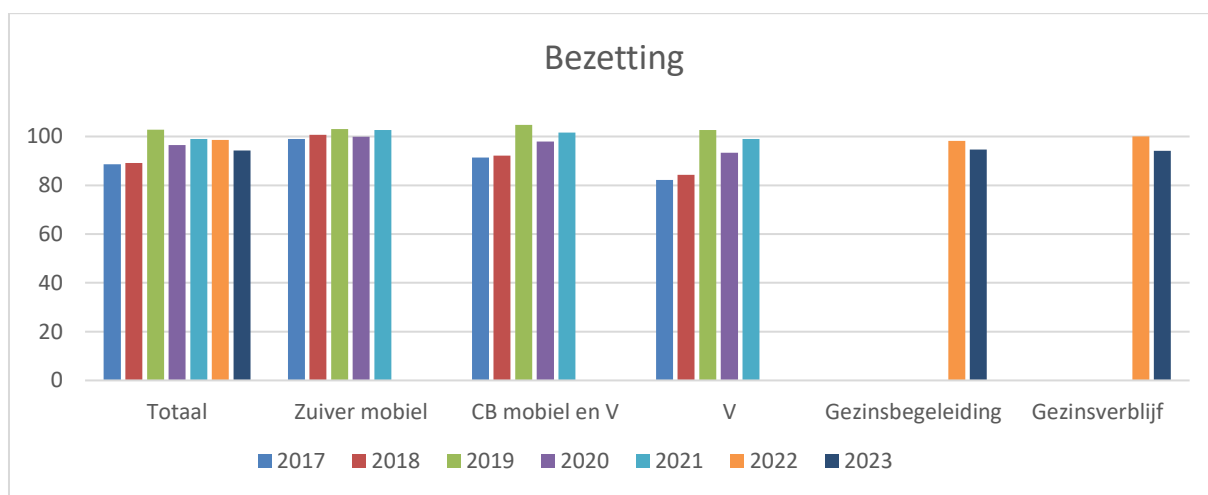
² op vzw-niveau

3 Organisatie in cijfers

- Module gezinsbegeleiding: 36 modules
 - 3 modules innovierend project Zorggarantie (Family Seeing)
 - 1 module innovierend project i.k.v. optimalisering dienstverlening 'Jeugdvrage Op Maat'
 - 29 modules zuivere gezinsbegeleiding
- Module gezinsverblijf: 10 modules

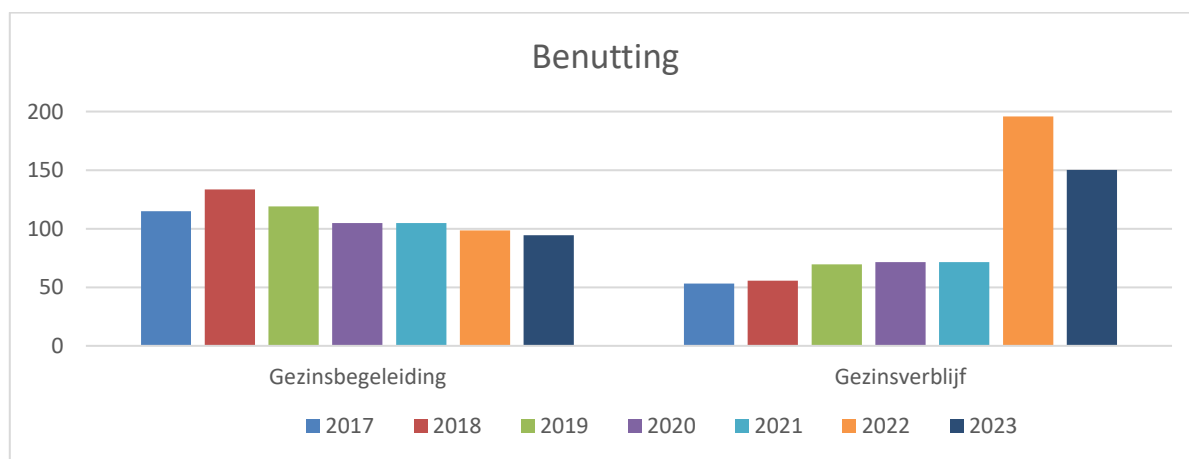
3.1 Bezetting

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Totale op erkenningsniveau	88,6	89,2	102,8	96,5	99,0	98,6	94,3
Zuiver mobiele begeleidingen	99	100,7	103	99,9	102,6		
Contextbegeleiding mobiel en verblijf	91,4	92,2	104,7	97,9	101,6		
Verblijf	82,2	84,3	102,6	93,4	99,0		
Gezinsbegeleidingen						98,2	94,6
Gezinsverblijf						100,1	94,1

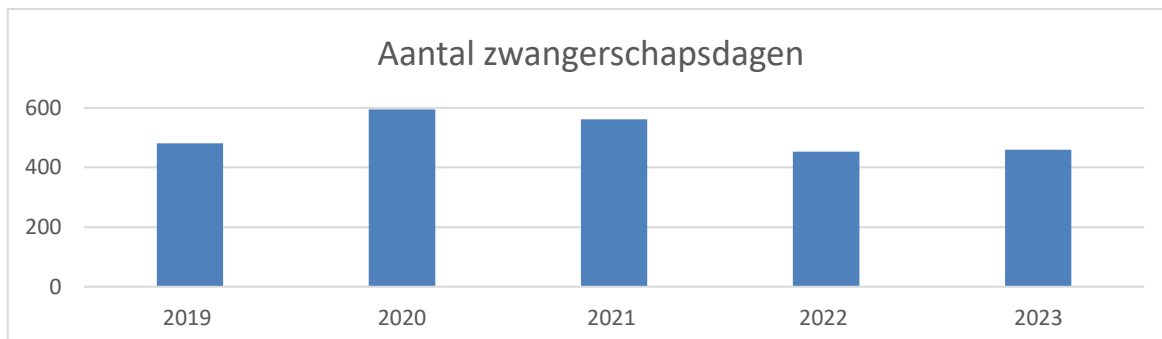
3.2 Benutting

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Gezinsbegeleiding	115	133,5	119	112,7	104,9	98,6	94,3
Gezinsverblijf	53,2	55,7	69,7	65,9	71,5	195,9	150,1

3.3 Aantal zwangerschapsdagen

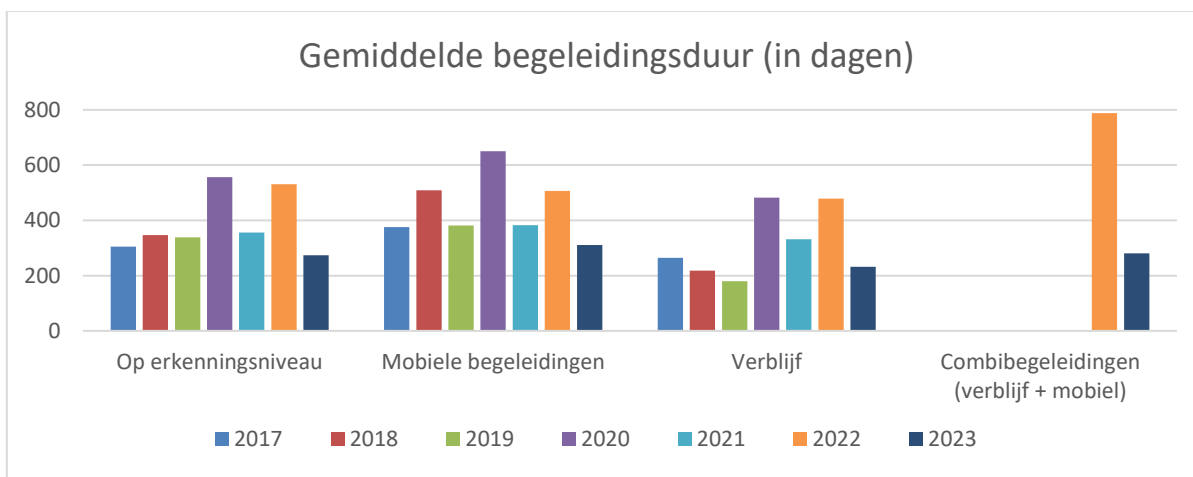
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal zwangerschapsdagen			481	595	562	453	460

3.4 Relevante (gebruikers)gegevens

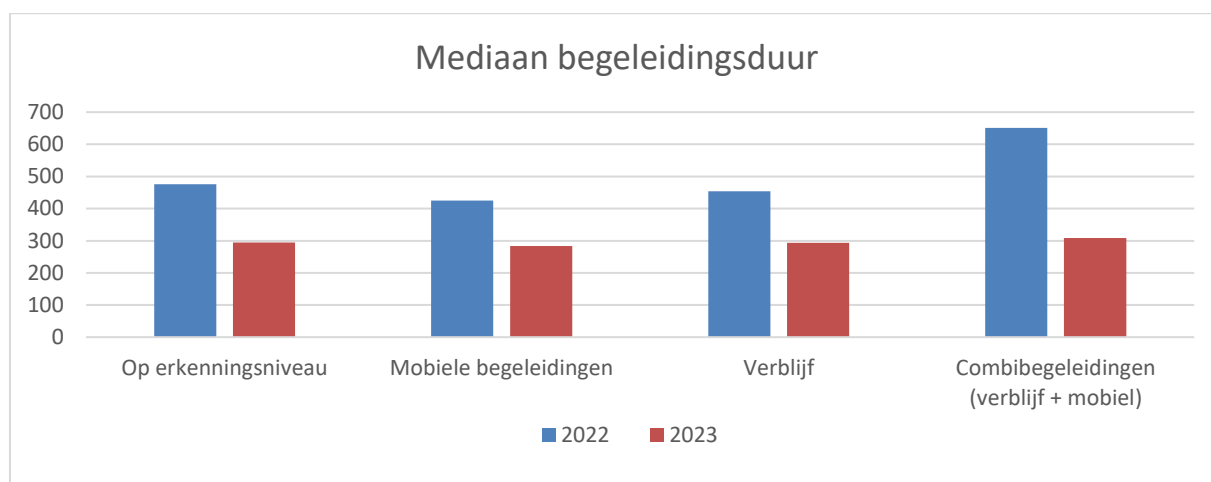
3.4.1 Gemiddelde begeleidingsduur van de in 2023 afgesloten begeleidingen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Op erkenningsniveau	305	347	338	556	356	531	274
Mobiele begeleidingen	375	509	381	650	382	507	311
Verblijf	264	218	180	482	331	479	232
Combibegeleidingen (verblijf + mobiel)						788	280

3.4.2 Mediaan begeleidingsduur van de in 2023 afgesloten begeleidingen

	2022	2023
Op erkenningsniveau	476	295
Mobiele begeleidingen	425	284
Verblijf	454	294
Combibegeleidingen (verblijf + mobiel)	651	308

3.5 Zelfevaluatie groeiniveaus

3.5.1 Werkwijze

De afdelingsbeleidsplannen, waar de sectordoelen mee in opgenomen zijn, worden jaarlijks geëvalueerd en bijgestuurd op de teamvergadering van iedere afdeling. Op beleidsoverleg van iedere werking (BOT mobiel / BOT verblijf) wordt de uitvoering van de afdelingsbeleidsplannen opgevolgd.

De zelfevaluatie gebeurt op basis van de zelfevaluatieschalen. De verschillende resultaatgebieden (kernprocessen, gebruikersresultaten, medewerkersresultaten, kwaliteitszorg en samenlevingsresultaten) worden geëvalueerd.

De zelfevaluatie op basis van de zelfevaluatieschalen wordt in 2 delen uitgevoerd. Tijdens het BOSS van 21 september 2023 evalueerden we het domein gebruikersresultaten. Het 2de deel van de evaluatie werd op 27 november 2023 uitgevoerd door de directeur JG, de coördinator CIG, de stafmedewerker hechting en ontwikkeling, de verantwoordelijke van de mobiele gezinswerking en de medewerker kwaliteitszorg.

3.5.2 Resultaten

<u>Zelfevaluatieformulier</u>					
	2019	2020	2021	2022	2023
Kwaliteitszorg					
Organisatie en visie	3	3	3	3	4
Betrokkenheid	3	3	3	3	4
Methodiek en instrumenten	2	2	2	4	4
Verbetertraject	2	2	2	4	5
Kernprocessen					
Onthaal van de gebruiker	3	3	3	3	4
Doelstellingen en handelingsplan	3	3	4	4	4
Afsluiting en nazorg	1	1	2	2	2
Pedagogisch profiel	3	3	4	4	4
Dossierbeheer	2	2	2	3	4
Gebruikersresultaten					
Klachtenbehandeling	2	2	2	3	3
Gebruikerstevredenheid	3	3	3	3	3
Effect van de hulpverlening	2	2	2	3	3
Medewerkersresultaten					
Personeelstevredenheid	2	3	4	4	4
Indicatoren en kerngetallen	3	3	3	4	4
Samenlevingsresultaten					
Waardering strategische partner	1	1	2	3	4
Maatschappelijke opdrachten / tendensen	3	3	3	4	4

3.5.3 Toelichting

3.5.3.1 Kernprocessen

Onthaal van de gebruiker: niveau 4

We evalueerde de procedure en verwerkten daarbij de FB van de gebruikers. We zijn ook bezig met de 2de indicator van N5 nl het evalueren van de procedure met inspraak van externe partners. We streven niet naar het behalen van een hogere score en willen niveau 4 consolideren.

Doelstellingen en handelingsplan: niveau 4

We hebben het thema niet weerhouden voor de tevredenheidsbevraging omdat we dit soort bevragingen niet meer doen. We hebben in de procedure duidelijk opgenomen dat er op maat van de cliënt gewerkt kan worden door bv het gebruik van visualisaties.

Afsluiting en nazorg: niveau 2

Ook tijdens deze evaluatie stellen we een verschil vast tussen afsluiting en nazorg. Voor afsluiting zouden we onszelf niveau 4 toekennen. We hebben de procedure geëvalueerd met inspraak van gebruikers en interne partners en zijn deze aan het herwerken.

Wat nazorg betreft kennen we onszelf niveau 2 toe. We hebben wel afspraken rond nazorg op dossierniveau maar dit ligt (nog) niet vast in een procedure.

Verbeteracties: We maken een procedure op rond nazorg.

Pedagogisch profiel: niveau 4 en de 1ste indicator van niveau 5

We hebben ons ZSP gedeeld met andere CIG. Er zijn heel wat organisaties die op werkbezoek komen. We nemen deel aan de provinciale werkgroep Gezinsopvang. We gaan in 2024 aan de slag met impactmeting.

Gebruikersdossier: niveau 4

Gebruikers zijn op de hoogte van wat er in het dossier zit en weten dat we afspraken hebben rond wat we met wie bespreken. Uit onze interne audit in 2023 bleek dat we nog duidelijke afspraken dienen te maken rond hoe we wat juist waar opslaan.

Verbeteracties: In Verblijf willen we de info die we opnemen in het gebruikersdossier nog compacter maken, meer de nadruk leggen op need to know informatie en niet nice to know informatie.

3.5.3.2 Gebruikersresultaten:

Klachtenbehandeling: niveau 3

Het afgelopen jaar werd er geen officiële klacht neergelegd. We zetten binnen het CIG in op inspraak van cliënten en op de stappen die een officiële klacht voorafgaan. Deze stappen worden behandeld door medewerkers, stafmedewerkers en (cluster)verantwoordelijken. Cliënten worden op de hoogte gebracht van de klachtenprocedure. Klachten vormen een vast agendapunt tijdens teamvergaderingen.

We hebben het voorbije jaar de klachtenprocedure niet geëvalueerd o.w.v. andere prioriteiten. Ter voorbereiding van de inspectie zullen we deze wel evalueren samen met cliënten.

Verbeteracties:

- Ter voorbereiding van de inspectie evalueren we de klachtenprocedures samen met cliënten
- Klachten/ontevredenheid is een vast agendapunt op de teamvergaderingen

Gebruikerstevredenheid: niveau 3 en de 1ste en 2de indicator van niveau 4.

In het CIG zetten we in op participatie aan het hulpverleningsproces/evaluatie en op participatie van cliënten aan kernteams.

Verbeteracties: Bewonersvergaderingen in samenspraak met de cliënten vorm geven

Kwaliteitsverslag CIG de Merode 2023

Effect van de hulpverlening: niveau 3 en de eerste 2 indicatoren van niveau 4

In de kinderwerking hebben we geïnvesteerd in IMH (Infant Mental Health), een wetenschappelijke studie. IMH wordt geïmplementeerd in de huidige werking van de kinderwerking. We werken systematisch met handelingsplannen en evolutieverslagen. We hebben meer ingezet op Family Seeing en NA/GV, wetenschappelijk onderbouwde methodieken die een vaste plaats krijgen in onze werking om onze hulpverlening te optimaliseren. We zetten maandelijks in op een kernteam waarbij we het traject afstemmen met de betrokken hulpverleners. Dit overleg wordt systematisch ingepland, op maar van het gezin. Door middel van het project 'Gezond Leven' zetten we d.m.v. maaltijdboxen in op gezonde voeding, op samen koken, samen eten, ...

3.5.3.3 Medewerkersresultaten:

Personeelstevredenheid: niveau 4 en de 1ste indicator van niveau 5

We beschrijven in onze procedure rond medewerkersbegeleiding hoe we hiermee de slag gaan. We hebben in 2023 ingezet op 2 online bevestigingen uitgevoerd door Public Minds. De resultaten hiervan werden geanalyseerd en worden per thema besproken tijdens de ondernemingsraad en het CPB. Hier vloeide o.a. de nota rond deconnectie uit voort.

Indicatoren en kengetallen: niveau 4

Vanuit de personeelskengetallen passen we bv bij te weinig personeel de bezetting aan. We willen immers de begeleidingen haalbaar houden en kwaliteitsvol doen. Dit wordt steeds besproken tijdens een BOC/BOT/werkoverleg. Als er collega's op pensioen gaan, wordt de tewerkstellingsbreuk niet zomaar overgenomen maar bekijken we dit samen met de collega's. Er zijn een aantal collega's waarvan we de tewerkstellingsbreuk van 0,75 naar 0,80 hebben gebracht. De coördinator FD stelt ons regelmatig vragen rond de kengetallen. We benchmarken ook steeds via VWV.

3.5.3.4 Kwaliteitszorg:

Organisatie en visie: niveau 4

Naar aanleiding van de verbeteractie van vorig jaar, hebben Jeroen en Renilde hier expliciet bij stil gestaan tijdens een werkoverleg en kwam dit aan bod tijdens het BOSS van september.

We verzamelen o.a. samenlevingsresultaten door onze participatie in ELK, onze inzet voor Family Seeing en ons ZSP. Als er rondzendbrieven komen, bekijken en bespreken we altijd waar we al dan niet op inzetten. Binnen JG bekijken we steeds in welke regio en vanuit welk team we best onze middelen inzetten. Vanuit JG zijn we bezorgd over de woonproblematiek in onze regio en bekijken we bv of we een doorganghuis kunnen inrichten.

Medewerkersresultaten werden gebruikt om de inhoud van de sectorale studiedag vorm te geven.

Betrokkenheid: niveau 4

We merken een hoge betrokkenheid bij kwaliteitszorg in onze organisatie. We zetten in op overleg met verwijzers; betrekken gebruikers bv bij de hernieuwde werking binnen 1 verblijf en de evaluatie van het inzetten van De Living. Op basis van input van onze gebruikers zijn we aan de slag gegaan met de bereikbaarheid binnen JOM.

Methodieken en instrumenten: niveau 4 en de 1ste indicator van niveau 5

We nemen deel aan de provinciale intervisie kwaliteit.

Verbetertraject: niveau 5

We communiceren zowel intern als extern over onze verbetertrajecten. Extern delen we ons kwaliteitsverslag met de overheid en we delen ons kwaliteitsverslag ook op onze website.

3.5.3.5 Samenlevingsresultaten:

Waardering en strategische partners: niveau 4 en de 1ste indicator van niveau 5

We verzamelen op verschillende manieren info over de waardering van onze strategische partners. Zo is er o.a. het ontmoetingsmoment met de verwijzers, onze deelname aan verschillende overlegfora, onze deelname aan ELK en JOM, onze deelname aan de stuurgroep zorggarantie, ons extra overleg met ACT. Feedback die we bv tijdens een werkbezoek van een andere organisatie krijgen, zullen we steeds verwerken waar dit van toepassing is. Vanuit feedback op Family Seeing deden we reeds aanpassingen en het zou kunnen dat we dit in de toekomst nog zullen doen. In ons ZSP verzamelden we gegevens over de waardering en gingen ermee aan de slag. We kregen van de regioverantwoordelijke OSD het mooie compliment 'hoe ongelooflijk Ter Loke gegroeid is'.

We nemen deel aan het Antwerps Partnerschap en staan op die manier model voor andere organisaties.

Maatschappelijke opdracht en maatschappelijke tendensen: niveau 4

We hebben nog een bestuurslid aangetrokken met een financiële achtergrond en een bestuurslid die ervaring heeft binnen K&G. We zijn binnen het bestuur werkgroepen aan het maken die sneller raadpleegbaar zijn.

Aangaande de woonproblematiek bekijken we welke acties we kunnen opzetten en zitten we bv in de trekkersgroep rond Collectief Kempen, samen met onze collega's van OPB. Een collega neemt deel aan de Woonboog.

4 Organisatie in beeld

4.1 Innovatieve projecten

4.1.1 Reconversie in kader van ZORGGARANTIE: Samenwerkingsverband ELK Kempen (elk kind een kans in de Kempen)

- Kernpartners zijn CKG Lentekind, 't Keerpunt en CIG de Merode in nauwe samenwerking met PPA. De kernpartners zijn samen goed voor de realisatie van 14 mobiele begeleidingen aan huis, gaande van licht tot intensieve trajecten.
 - CKG Lentekind: 5 contextbegeleidingen met 1 contact per week en 4 intensieve contextbegeleidingen met 2 tot 3 contacten per week (3 maanden, 1x verlengbaar)
 - 't Keerpunt: 1 intensieve kortdurende contextbegeleiding (3 maanden, 1x verlengbaar) en 1 breedsporige contextbegeleiding
 - CIG de Merode: 3 modules intensieve gezinsbegeleiding Family Seeing (4 maanden, 1x verlengbaar)
- Doelgroep: Gezinnen in het arrondissement Turnhout (Lentekind en CIG) en omliggende gemeentes arr. Mechelen en Antwerpen ('t Keerpunt) én waarvan de mama zwanger is en/of de kinderen jonger zijn dan 3 jaar én waarbij er sprake is van ernstige verontrusting en/of een (dreigende) uithuisplaatsing én waar de aanmelder gelooft in de groeimogelijkheden van het gezin en de slaagkansen van het traject én waar de verwijzing gebeurt door het team jonge kind ACT.
- Doelstelling: Meer kinderen (-9 maanden tot 3 jaar) die leven in een verregaande verontrustende thuissituatie met dreigende uithuisplaatsing en hun ouders én sneller én beter helpen, zodat de kinderen voldoende kansrijk kunnen opgroeien bij voorkeur in hun thuissituatie.
- Denkkaders: Oplossingsgericht, krachtgericht en netwerkversterkend werken; goed genoeg ouderschap; Infant Mental Health; Veiligheidsplanning; Signs of Safety en Family Seeing
- Timing:
CIG de Merode startte eerste gezinsbegeleiding FS op in juli 2023.
Startdag ELK vond plaats op 25 september 2023.
- Samenwerking! 1+1=3
Door afgestemd en gestructureerd samenwerken van de partners zorgen we voor snel inzetbare, meer effectieve en waar nodig intensieve hulp.

Intervisies met deelnemers uit de verschillende partnerorganisaties zorgen voor kruisbestuiving en leermogelijkheden. Intervisie biedt kansen om elkaars aanbod op een diepgaander niveau te leren kennen en competenties van medewerkers te versterken.

Opvolging, evaluatie en bijsturing van het samenwerkingsverband ELK gebeurt 3-maandelijks door vaste afgevaardigde (stafmedewerker of leidinggevende die op project betrokken is) vanuit de 3 kernpartners. Het team jonge kind neemt minimaal jaarlijks (kan op uitnodiging of op eigen initiatief frequenter) deel. Ad hoc kan PPA aansluiten.

Informatie over de realisatie van de gezinsmodules Family Seeing door CIG de Merode vind je in punt 4.3. zorggarantie.

4.1.2 Reconversie in functie van optimaliseren van dienstverlening: Samenwerkingsverband JEUGDVRAAG OP MAAT (JOM)

Jeugd- en gezinszorg Ter Loke zet een equivalent aan personeelsmiddelen in gelijk aan 3,5 punten (1 module gezinsbegeleiding CIG de Merode en 2 modules Positieve Heroriëntering Ter Loke BJZ) om Jeugdvraag Op Maat te realiseren.

- Kernpartners zijn Cirkant, De Waaiburg, Ter Loke, 1G1P Trefplaats Jeugdhulp Kempen. Tijdens het wekelijkse teamoverleg wordt het JOM-team versterkt door partners uit diverse sectoren: OCJ Turnhout, CGG Kempen, ELP Trefplaats, team indicatiestelling van ACT, project Perspectiefzoekers OLO.
- Doelgroep: Iedereen met een jeugdhulpvraag, zowel gezinnen en hun netwerk als professionals.
- Doelstelling: Een krachtig antwoord bieden op uitdagingen die gezinnen en hun netwerk tegenkomen in het (samen)leven met kinderen, jongeren en hun context, waarbij hun ontwikkelingskansen, welzijn en/of veiligheid onder spanning staan.

Daarnaast wil JOM actieve partnerschappen aangaan om te zoeken naar het bewaren, herstellen en/of opbouwen van positieve banden en oplossingen. We gaan voor een onbevooroordeeld en authentiek luisteren, waarbij we respect hebben voor ieders eigenheid en verhaal.

We geven erkenning aan datgene wat de betrokkenen raakt en dagen elkaar uit om te kijken naar eigen verantwoordelijkheden en engagementen; waarbij out of the box denken en het samen dragen onze overtuiging is.

We zien elkaar als gelijkwaardig en gaan dan ook voor een wederzijds stimuleren, inspireren en motiveren. We willen bruggenbouwers zijn die mobiel, outreachend en ambulant op weg gaan samen met alle betrokkenen die geraakt zijn. We willen mogelijkheden creëren zodat kinderen, jongeren en hun context de regie terug in eigen handen krijgen en kansrijk kunnen opgroeien.

- Visie: JOM gelooft dat de krachten en hulpbronnen in de gezinnen en de mensen rondom hen zelf zitten. Door nabij te zijn en naar gezinnen en andere vraagstellers te luisteren, willen we ze stimuleren om hun eigen groeikracht aan te spreken en samen na te denken over mogelijke pistes. We gaan voor gedeelde verantwoordelijkheid en staan stil bij wat ieders engagement kan zijn.
- Timing: JOM startte vanuit het regionaal wachtlijstoverleg tussen Cirkant, De Waaiburg en Ter Loke (BJZ en CIG) voor de reconversie. JOM was heel het jaar 2023 actief.
- Samenwerking! 1+1=3
Door afgestemd en gestructureerd samenwerken van de partners zorgen we voor snel inzetbare, meer effectieve en waar nodig intensieve hulp.

We gaan op zoek naar betere, eerdere en juistere hulp op maat van jullie vraag.

Intervisies met deelnemers uit de verschillende partnerorganisaties heen zorgen voor kruisbestuiving en leermogelijkheden. Intervisie biedt kansen om elkaars aanbod op een diepgaander niveau te leren kennen en competenties van medewerkers te versterken.

Opvolging, evaluatie en bijsturing van JOM gebeurt door vaste afgevaardigde (stafmedewerker of leidinggevende die op project betrokken is) vanuit de partners.

Kwaliteitsverslag CIG de Merode 2023

“You do not really understand something, unless...” (~ Albert Einstein)

Highlights 2023

“It always seems impossible until its done” (~ Nelson Mandela)

- We gingen vol goesting en goede moed verder met het verspreiden van onze visie binnen het jeugdhulplandschap en het optimaliseren van onze werking.
- ... Om de samenwerking met verschillende diensten te versterken, hebben we ingezet op onder andere werkgroepen met OSD en crisishulp aan huis. Ook intern lanceerden we enkele werkgroepjes om onszelf scherp te houden en onze werking te optimaliseren.
- ... We deden dit niet alleen met werkgroepen, maar ook door ons voor te stellen bij verschillende partners. Denk maar aan scholen, CLB, Kind en Gezin, Zelfs tot over de grens in Nederland lieten we ze kennismaken met JOM.
- ... Sinds het begin van ons bestaan organiseren we ook Ambassadeursdagen. Deze konden uiteraard niet ontbreken in 2023. We gingen samen met enkele enthousiastelingen uit het werkveld aan de slag zodat ook zij de visie van JOM mee willen/kunnen uitdragen en een aanspreekpunt kunnen zijn.
- ... Maar we hadden nog grootsere plannen om onze mindshift te verspreiden. We organiseerden een grote netwerkdag in het najaar van 2023 om onze manier van werken zo breed en duidelijk mogelijk te verspreiden. Met een grote opkomst, bleek dit een succes!
- ...Maar, niet alleen in de Kempen leerden ze ons beter kennen. We mochten ook op het Congres van Opgroeien (“Gangmakers”) een workshop geven. Zo bereikten we nog meer mensen binnen het landschap!
- ... Als JOM kunnen we geen wachtlijsten wegtoveren, maar we zijn als team hard aan het werken aan een optimaal wachtlijstbeheer (bv.: vragen actueel houden, mee afstemmen wat in overbrugging nodig is, ...), een efficiënt en warm onthaal (ondanks hier en daar wat telefonieproblemen),....
- ... Als team hebben we ook wat waters doorzwommen. We hebben afscheid moeten nemen van verschillende collega's, en hebben nieuwe collega's mogen verwelkomen....
- ... Onze teamvergadering heeft een nog breder kader gekregen dankzij de komst van OLO en ACT. Want waarom alleen doen, als het ook samen kan? ...
- ... We organiseren ook maandelijks een JOM XL, telkens op een andere locatie. Zo houden wij verbinding met onze directe partners en leren zij ons ook kennen.
- ... Met veel trots kunnen we ook zeggen dat we vanaf nu onze eigen website hebben:

www.jeugdvrageopmaat.be

To Do 2024

“Believe you can and you're halfway there” (~ Theodore Roosevelt)

Jeugdvrage op Maat wil blijven groeien in het mogelijk maken van eerdere, betere en juistere hulpverlening...

- ... Hiervoor blijven we inzetten op het samenwerken met andere partners via ambassadeursdagen, voorstellingen,
- ... Vanuit het crisisinvesteringsplan mbt Naft sluit er nu ook regelmatig iemand aan tijdens de teamvergadering om de link tussen hulpverlening en onderwijs te leggen...
- ... We willen ook inzetten op het efficiënter werken door onze registratiesystemen, Indicatiestellingsformulieren, doorverwijzingen onder de loep te nemen, ... We gaan volop verder met het experimenteren hierin...

Kwaliteitsverslag CIG de Merode 2023

- ... JOM tracht ook in te zetten op verschillende vormen van evaluatie met het oog op bijsturen waar nodig. Dit zal gebeuren via verschillende bestaande werkgroepen, een telefonische bevraging tijdens mei-maand missie-maand en georganiseerde gesprekken met diverse teams waaronder het CLB.

Cijfers van 2023

“Quantity is what you count, quality is what you count on.”

(Ook in de registratie ligt voor 2024 nog steeds een grote uitdaging. Nu we een volledig jaar hebben kunnen registreren, is het ook duidelijker geworden wat we wel of niet voldoende verwerkt krijgen in het bestaande systeem. We zaten terug samen met onze collega's van Limburg en sleutelden verder aan een registratiedocument voor JOM, op maat):

- 1086 geregistreerde oproepen
 - ≠ unieke telefoons
- drukste maanden: maart, mei, juni, november
 - opm.: gemiddelde van 90 oproepen/maand
- Grootste groep vraagstellers:
 - CLB: 26%
 - gezin/familiaal netwerk: 14%
 - Bijzondere jeugdzorg: 10%
- Regio's die het meest vertegenwoordigd zijn in de telefoontjes naar JOM:
 - Turnhout 11%
 - Mol 9%
 - Geel 8%
- ELZ:
 - Kempenland 32%
 - Zuiderkempen 20%
 - Baldemore 18%
 - Middenkempen 20%
 - onbekend 10%
 - buiten de regio 2%
- 46% van de oproepen gaat over gezinnen met kinderen onder de 12 jaar
 - waarvan 8% van zwangerschap tot kinderen t/m 3 jaar
- 40% over gezinnen met kinderen + 12 jaar
 - waarvan 2% van 18 jaar of ouder
- **Contextbegeleiding en dagbegeleiding in groep:**
 - 35 gezinnen konden opstarten
 - 30 gezinnen zijn werkelijk opgestart:
 - 19 breedsporige contextbegeleidingen
 - 6 dagbegeleiding in groep
 - 5 contextbegeleiding CIG
 - 5 gezinnen zijn niet opgestart:
 - 3 andere hulpverlening gestart (verblijf; Trefplaats; Zeepreventorium)
 - 2: toch niet de juiste match
 - Belangrijk om weten: hier hanteren de BJB-organisaties een rits-systeem in opstarten vanuit wachtlijst JOM en wachtlijst OSD.
- **Positieve heroriëntering opstart rechtstreeks vanuit JOM:**
 - 29 trajecten
- **1G1P Trefplaats Jeugdhulp Kempen opstart rechtstreeks vanuit JOM:**
 - 173 trajecten
 - 159 gezinstrajecten
 - 13 ELP-trajecten
 - 1 diagnostiek-traject
- Eerste belangrijke effecten bij dit onthaal en wachtlijstbeheer via Jeugdvrage Op Maat:
 - Doordat binnen JOM wordt ingezet op het “warm vasthouden” van de aangemelde vragen (door henzelf of door partners), krijgen we heel actuele vragen door bij een open plaats, wat een vlotte opstart garandeert waarbij de hulpvragen en de kern van het verhaal er liggen.

Kwaliteitsverslag CIG de Merode 2023

- o Doordat JOM inzet op actief partnerschap en gedeelde verantwoordelijkheid, kennen we bij opstart al heel wat mensen vanuit het familiaal, sociaal en professioneel netwerk, waardoor het “samen dragen” werkelijkheid kan worden.
- o Over de wachttijden en al dan niet kortere wachttijden communiceren, vinden we op dit moment nog wat gewaagd. We willen dit in 2024 nog meer in kaart krijgen en hopen dan ‘betrouwbaardere’ vaststellingen hierrond te kunnen lanceren in een volgend kwaliteitsverslag.

4.2 1G1P

1G1P Trefplaats Jeugdhulp Kempen neemt na een goede vraagverheldering en warme opvolging van de hulpvraag (JOM) heel wat trajecten op. Veel van die trajecten zijn eigenlijk gezins-/contextbegeleidingen. Ze vangen hierdoor het tekort aan deze modules in onze regio op.

We zien dat gezinnen sneller hulp krijgen, waardoor passend ouderschap en kansrijk opgroeien sneller mogelijk worden.

Mobiele trajecten die opgestart worden na de Trefplaats kennen een zwaardere en complexe problematiek waardoor deze begeleidingen langer duren dan gemiddeld. We ervaren in deze situaties een warme overdracht waarbij samen met het gezin de plattegrond van het traject uitgezet is, waardoor het gezin de regie behoudt en naadloze begeleiding mogelijk is.

4.3 Zorggarantie

CIG de Merode realiseert zorggarantietrajecten zowel mobiel als in verblijf vanaf start ZOG.

CIG de Merode neemt deel aan zorgtafels. Dit zowel vanuit de positie als mogelijke zorgaanbieder (CIG-aanbod wordt overwogen) als vanuit de positie als expert (CIG-aanbod is niet aan de orde).

CIG de Merode realiseert binnen het samenwerkingsverband ELK 3 modules gezinsbegeleiding Family Seeing met een intensiteit van twee tot drie huisbezoeken per week. Dit voor 4 maanden (ev. verlengbaar met 4 maanden).

De focus in gezinsbegeleiding Family Seeing leggen we - intensiever dan in andere begeleidingen - op 3 grote terreinen:

- Inzet op verbinding van het gezin met mensen uit de omgeving (netwerk) die op welke manier dan ook ondersteunend zijn of kunnen ondersteunen. Als het gezin bij aanvang aan geeft dat er weinig mensen zijn, dan gaan we samen op zoek.
- Inzet op veiligheid: we maken een plan waarin we kijken wat er nodig is om voldoende kansen te bieden aan het kind om te groeien, te ontwikkelen en gezond te blijven. Het netwerk hierbij mee engageren zorgt voor levenslange support voor het kind.
- Inzet op welzijn: om bovenstaande te realiseren is er **veerkracht** nodig bij mensen. We gaan op zoek naar welke zaken positief effect hebben op welzijn en op welke veerkrachtversterkende factoren we nog verder kunnen inzetten.

Concrete werkwijze gezinsbegeleiding Family Seeing

- Start begeleiding

Intern bekijken we na het intakegesprek onze focus en dus de inhoud van onze begeleiding: Waarover moet het gaan?

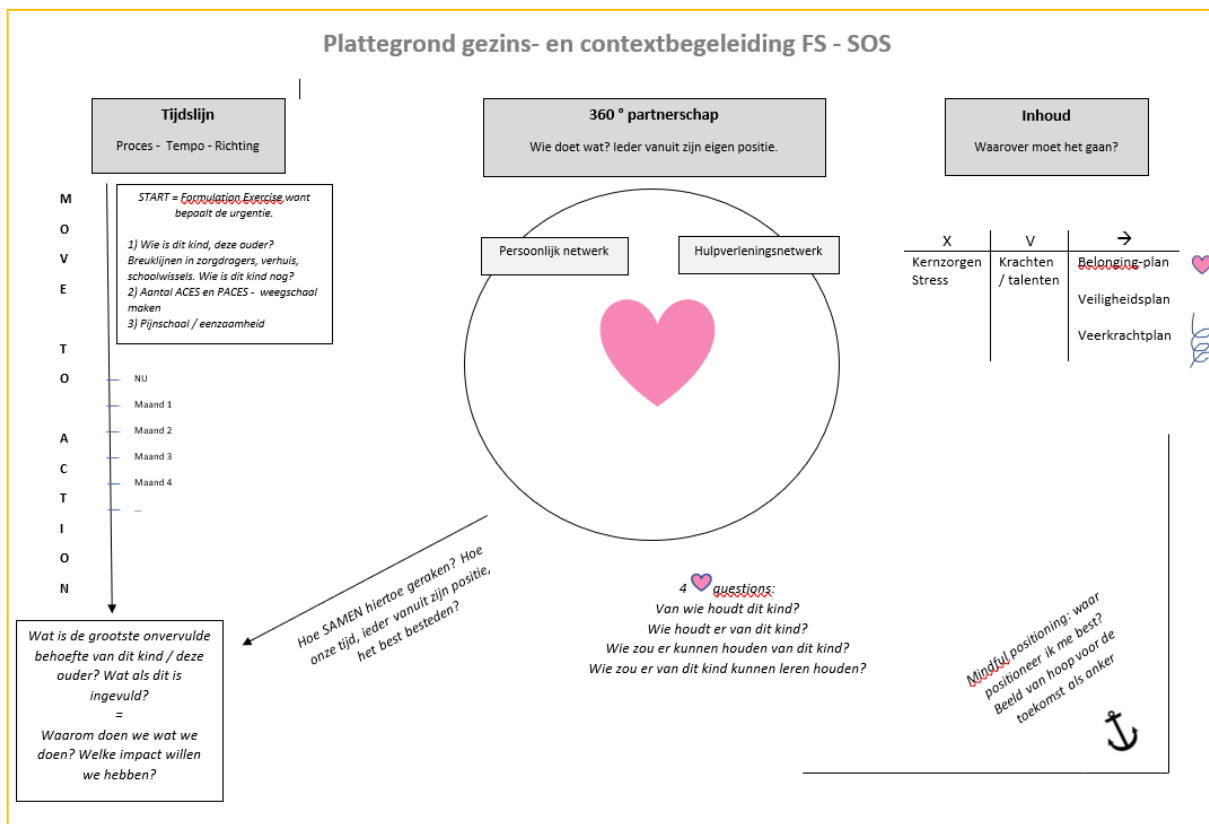
- Waar zitten de kernzorgen?
- Stressfactoren?
- Gebrek aan verbinding?
- Bestaande krachten?
- Veerkrachtfactoren?
- Welke doelen staan hiertegenover?
- Welke zaken moeten onmiddellijk gebeuren i.f.v. veiligheid?

X	V	→	
Kernzorgen Stress	Krachten / talenten	Beloning-plan	♥
		Veiligheidsplan	
		Veerkrachtplan	☺

Kwaliteitsverslag CIG de Merode 2023

- Verloop begeleiding

Plattegrond maken = rode draad en manier om focus en tempo 'juist' te houden.

- **Welke richting gaan we uit?**

Rekening houdend met wat het gezin al meedraagt van moeilijke ervaringen uit het verleden.
Weegschaal van ACES vs PACES.

Pijnschaal - mate van eenzaamheid.

Beeld opbouwen met gezin rond hoop voor de toekomst.

Mindful positioning:

- Wat is de grootste onvervulde behoefte? Waar positioneren we ons om het meeste impact te hebben op lange termijn? Wat gaan wij wel of niet doen in de weg naar die hoop voor de toekomst?
- Wat is de betere, wijzere vraag die naar dit beeld leidt?

- **Wie nemen we mee? Wie kan wat doen? Hebben we iedereen betrokken?**

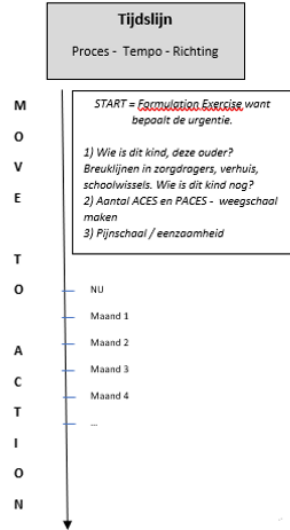
Hoe onze tijd, ieder vanuit zijn positie, het best besteden richting de hoop voor de toekomst?

Kwaliteitsverslag CIG de Merode 2023

• **Move to action**

Tijdslijn uitzetten = ook manier waarop we mee sturen in het proces richting 'hoop/wens voor de toekomst'

Wat is de grootste onvervulde behoefte van dit kind / deze ouder? Waarom doen we wat we doen? Welke impact willen we hebben?

Ingrijpende jeugdervaringen

en de levenslange gevolgen voor leefstijl en gezondheid

Wat zijn ingrijpende jeugdervaringen?
Als kind opgroeien met heel veel... **stress**, **angst**, **onzekerheid**

Meest voorkomende ingrijpende jeugdervaringen (ACE's)

- Lichamelijke mishandeling
- psychische mishandeling
- sexuele misbruik
- lichamelijke vernedering
- psychische vernedering
- gevoel van geweld tussen ouders
- verhuiscijfing van ouders
- ouder met een psychische aandoening
- ouder met een verslavingsprobleem
- gevoel van de gevolgen
- opgroeien in een slechte woonomgeving
- overlijden van een naaste
- chirurgisch gewone

Hoe vaak komen ACE's voor in Nederland?

Het aantal ACE's per persoon:

- Wier of meer: 11%
- Daar 6%
- Waar 7%
- Daar 1%
- Daar 54%

Impact op gezondheid

De kans op depressie of mentale problemen in de volwassenheid is 72% lager voor mensen die 6-7 PACES hebben ervaren in de kindertijd.

De kans op depressie of mentale problemen in de volwassenheid is 50% lager voor mensen die 3-5 PACES hebben ervaren in de kindertijd.

Impact op levensloop

De impact van ACE's is levenslang. Mensen met 4 of meer ACE's hebben een gemiddeld kortere levensverwachting van 10 jaar en zijn meer vatbaar voor chronische ziekten.

De impact van ACE's op risicovol gedrag en gezondheid

Mensen met vier of meer ACE's lopen een sterk verhoogd risico op een ongezonde leefstijl en verschillende ernstige ziektes en chronische aandoeningen.

Risicovol/ongezond gedrag: ernstige roken, vrees, alcoholgebruik, drugsgebruik, ongezonde voeding, seksuele partners, seksuele partners.

Negatieve lichamelijke, psychische en sociale gezondheidsuitkomsten: ernstige obesitas, diabetes, depressie, angststoornissen, zelfschadelijk gedrag en suïcide, hiv- en hepatitis, kanker, hersenvervalsing, longziekte, astma, COPD, hoog cholesterol, werkloosheid, schooluitval.

Beschermende factoren in de kindertijd

tegen de effecten van ingrijpende jeugdervaringen

Wat zijn beschermende factoren in de kindertijd?

Factoren en ervaringen van het kind die zijn versterkende kunnen versterken en bescherming bieden tegen negatieve gevolgen van ingrijpende jeugdervaringen.

Hart model

Dit model is het omgekeerde van de ACE-prisma. Steun uit de omgeving en hulpbronnen vormen de basis voor een goede gezondheid, ondanks ingrijpende jeugdervaringen.

De invloed van PACES op gezondheid en welzijn

Volwassenen met ingrijpende jeugdervaringen die veel beschermende factoren in hun jeugd hebben, hebben minder gezondheids- en welzijnsproblemen.

10 beschermende factoren

Steun uit de omgeving: De beste factor is het meest aanwezig, Overvloedige liefdevolle interactie van ouders/verzorgers, Een beste vriend(in) hebben, Vrouwen in een school en veld, (ook) met voldoende eten.

Hulpbronnen: Vijfdegenwerk of op een andere manier bijdragen aan de gemeenschap, Ondervindt zijn van een (sociale) groep, Een mentor/vertrouwenspersoon hebben buiten het gezin, Een hobby hebben, Fysiek actief zijn en/of een sport beoefenen, Structuur en routine hebben.

Het gevoel meer controle over eigen successen en faalen te hebben.

Over meer informatie over steunfactoren zie: <https://www.ages.nl/nl/rijt/steunfactoren/steunfactoren-en-stein/>

Deze infographic is in 2023 ontwikkeld door Ages Foundation, partner van de Samenwerkende Gezondheidsorganisaties en veld naar een Gezonde Gemeenschap. www.ages.nl/ages

Kwaliteitsverslag CIG de Merode 2023

- **Acties in concrete casus:**

In alles wat volgt maken we de overweging waar het zinvol is om netwerk mee te betrekken en rond de tafel te zetten (apart of samen).

- Uitleg rond ACES en PACES = weegschaal maken.
- Uitleg rond 't Vensterke/ WOT - impact van stress op kinderen, in welke mate kunnen ouders stress en emoties van hun kinderen co-reguleren.
- Inventariseren van stressmomenten/onveiligheid (emotioneel/fysiek)
- Inzetten op bestaande krachten i.f.v. veiligheid/veerkrachtversterkers/verbindende momenten (tussen ouders en (ongeboren) kinderen, tussen kinderen en hun netwerk, ouders en hun netwerk, ...)
- Calendering
- Alle kansen nemen om netwerk een plek te geven, 'key-momenten' aangrijpen bv. Verjaardagen, schoolfeest, ...
- ...

- **Welke rollen hebben we als begeleider?**

Creëer hoop

Social worker - holder of hope

- Sta ik op de juiste plaats om mijn werk goed te doen?

○ Kathalysator	versneller	STIMULEREN
○ Overtuiger	mandaat	STUREN
○ Facilitator	coaching	STEUNEN
- Wees alert voor het risico van de tegenoverdracht: deel worden van het systeem als menselijk instinct cliënt trekt je in hun systeem zoals zwaartekracht dat doet --> belang van supervisie/intervisie --> het zit in jouw kracht om andere perspectieven zichtbaar te maken, om hoop te creëren

Volgende bijlage
- In hoeverre leidt elke stap die ik zet, elk gesprek tot meer hoop bij de cliënten? Hoop als krachtige motivator, ook voor jezelf!

Opgroeien
Jeugdhulp

- **Evaluatie en afronding**

Onze plattegrond zorgt ervoor dat we regelmatig evalueren samen met het gezin en in ons team.

Zitten we nog in de juiste richting te werken? Merken we dat het tempo nog oké zit? Waar staan we op onze tijdslijn?

- Afronding op 4 maanden: als het gezin verder kan samen met hun netwerk en er voldoende gerustheid is rond de verdere ontwikkeling en veiligheid van de gezinsleden. Het betrokken netwerk volgt verder op.
- Verlenging met maximum 4 maanden: als we merken dat het gezin samen met hun netwerk nog ondersteuning kan gebruiken richting de hoop voor de toekomst. Er moet dan voldoende engagement zijn om verder aan de slag te gaan.
- Als er na 8 maanden ongerustheid blijft (ook al is er aanwezigheid van het netwerk). Dan geven we een advies/doorverwijzing om de verdere ontwikkeling en veiligheid van de gezinsleden te garanderen.

4.4 VIA 6

In Ter Loke garanderen we dat iedereen 3 weken aansluitend vakantie kan opnemen, we hebben hiervoor een dienstnota ontwikkeld waarin het kader en de procedure duidelijk omschreven staat.

Voor telewerk werd er een kader ontwikkeld waardoor het voor iedere medewerker duidelijk is op welke manier dit kan worden gerealiseerd. Daarnaast is er ook een kader rond connectie/deconnectie met het werk. Iedere medewerker is op de hoogte van onze visie.

De extra personele middelen werden ingezet om het personeelskader in verblijf te versterken.

4.5 Eventuele andere initiatieven die organisatie in beeld wil brengen)

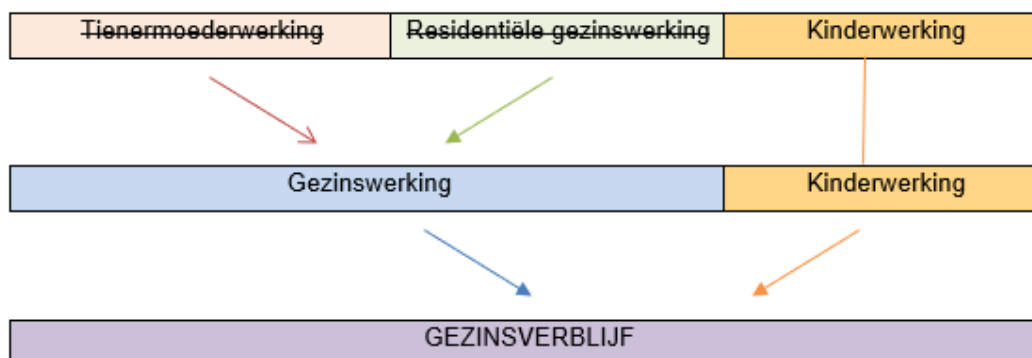
4.5.1 Reorganisatie gezinsverblijf

In het kader van een nieuwbouw voor de huisvesting van CIG de Merode in Herentals maakten we in 2022 een zorgstrategisch plan op, dat goedgekeurd werd.

CIG de Merode gaat voor een werking aangepast aan hedendaagse verwachtingen met blik op de toekomst:

- Flexibel kunnen inspelen op zorgvragen
- Ruimte voor vernieuwende methodieken en inzichten
- Meer gedeelde verantwoordelijkheid: samen meer, meer samen, samen sterk

In 2023 realiseerden we onderstaande transitie:

Werken op maat in gezinsverblijf:

- voor ALLE gezinnen in verblijf ongeacht de leeftijd van de ouder(s)
- op alle begeleidingsdomeinen
- met begeleidingsmogelijkheden op maat
 - basispakket
 - intensieve begeleiding
 - ondersteunende begeleiding
- rekening houdend met haalbaarheid (infrastructuur, personeelskader,...)
- vanuit sterke ideeën, modellen en methoden
 - alle gezinsleden voelen zich veilig, geliefd en verbonden (SofS, veiligheidsplanning en FS)
 - ontwikkelen binnen een veilige gehechtheidsrelatie (Infant Mental Health)
 - geweldloos steunen en sturen (NAGV)

Welke acties hebben we afgewerkt?

- actualisatie pedagogisch profiel
- actualisatie functieprofielen
- reorganisatie teams
- actualisatie interne communicatiestructuur
- actualisatie van hulpmiddelen (grotendeels - verdere uitrol in 2024)

4.5.2 Doorgangshuis

Uitzonderlijk kan een gezin na gezinsverblijf in CIG de Merode terugkeren naar een eigen woonst. De meeste gezinnen moeten op zoek naar een nieuwe woonst. Gezinnen zijn door hun beperkte financiële mogelijkheden aangewezen op sociale huisvestingsmaatschappijen en/of sociale verhuurkantoren en botsen hier op lange wachttijden. Betaalbare woningen op de privémarkt zijn vaak kwalitatief minder goede woongelegenheden, waardoor zowel de levenskwaliteit als -stabiliteit (opnieuw) in het gedrang komen.

Kwaliteitsverslag CIG de Merode 2023

Ter Loke beschikt over een eigendom gelegen in de Vredestraat in Turnhout, dat als bemeubeld doorgangshuis ingezet wordt vanaf 1 november 2023.

- Voor wie?
 - Gezinnen in gezinsverblijf van CIG de Merode
 - die niet langer het intensieve aanbod van gezinsverblijf nodig hebben én
 - die voldoende stabiliteit hebben om met hun kind(eren) door te stromen naar een permanente woning én
 - om diverse redenen geen betaalbare geschikte woonst vinden
- Visie - uitgangspunten:
 - Het gebruik van een doorgangswoning biedt kansen tot een snellere uitstroom uit gezinsverblijf en dus ook een snellere instroom van een nieuw gezin.
 - Een verblijf in de doorgangswoning is steeds van beperkte duur. Het is geen vaste woonst. Doorstroming is van bij het begin cruciaal.
 - Een verblijf in de doorgangswoning is steeds gecombineerd met een gezinsbegeleiding (1 tot 2 contacten per week).
 - Een verblijf in de doorgangswoning is niet gratis.
 - Een doorgangswoning vraagt een engagement van de bewoners (onderhoud én begeleiding).

In november 2023 vertrok het eerste gezin na een verblijf van 14 maanden in CIG de Merode naar het doorgangshuis. De gezinsbegeleiding wordt uitgevoerd door contextbegeleider en/of kinderbegeleider met een variërende intensiteit afhankelijk van de noden (minimaal 1x per week).

4.5.3 Born in Belgium

Volgens Britse onderzoekers ervaart ongeveer één op de vijf vrouwen psychosociale problemen in de periode rond zwangerschap en geboorte.

AZ Turnhout is in de regio de trekker van het project Born in Belgium, dat van start ging in februari 2023. Een zwangere vrouw kan haar consultatie bij de gynaecoloog combineren met een vroedvrouwenraadpleging. De vroedvrouw bespreekt met haar de bredere vragen over de zwangerschap, zoals hoe ze wil bevallen of hoe ze met zwangerschapskwalen kan omgaan. Om kwetsbaarheden bij moeders en hun baby al snel op te pikken en in kaart te brengen gebruiken de vroedvrouwen sinds februari de nieuwe tool Born in Belgium Pro. 'Hoe vroeger we kunnen ingrijpen, hoe beter voor de baby's én hun mama's.'

Born in Belgium Professionals is een RIZIV-project dat een digitale tool aanbiedt, ontwikkeld door én voor professionals die werken met of voor (kwetsbare) zwangere vrouwen.

De tool is een online, gedeeld platform dat informatie over de psychosociale situatie van de zwangere vrouw centraliseert en ter beschikking stelt van haar hulp- en zorgverleners uit de (para)medische en sociale sector, dit volledig conform de privacy wetgeving (GDPR). Tijdens de zwangerschap wordt gescreend naar psychosociale kwetsbaarheden, om vervolgens proactief en efficiënt een gepersonaliseerde zorg aan te kunnen bieden.

CIG de Merode is één van de lokale partners die meewerken aan dit project, naast consultatiebureaus van Kind en Gezin, externe vroedvrouwen, huisartsen, OCMW, Huizen van het Kind, ... Ons doel is dat zoveel mogelijk externe partners toegang hebben tot de BIB-tool en deze actief gebruiken, zodat feedback over de acties gecentraliseerd wordt.

4.6 Doelstellingen reconversie

4.6.1 Samenwerkingsverband ELK in kader van zorggarantie

ELK heeft als doel meer kinderen (-9 maanden tot 3 jaar) die leven in een verregaande verontrustende thuissituatie met dreigende uithuisplaatsing en hun ouders én sneller én beter helpen, zodat de kinderen voldoende kansrijk kunnen opgroeien bij voorkeur in hun thuissituatie.

De eerste 1000 dagen zijn heel bepalend voor het latere leven op vlak van gezondheid, psychosociale en emotionele ontwikkeling. Of anders gezegd, de eerste 1000 dagen maken het verschil!

Door de inzet van onze modules FS zorgen we er (mee) voor dat jonge kinderen en hun gezin/netwerk een levenslang netwerk hebben dat zorgt voor een gezonde hechting en een veilige, gedragen en liefdevolle leefomgeving.

Dit creëert kansen voor jonge kinderen en hun gezin/netwerk om tot een maximale ontplooiing te komen en tot actieve deelname aan de samenleving, in het heden, maar ook met een duidelijke blik op de toekomst.

Het is nog te vroeg om het effect van het samenwerkingsverband grondig te evalueren. Dit nemen we in 2024 verder mee.

Zie ook 4.1.1 Reconversie in kader van zorggarantie en 4.3 Zorggarantie

4.6.2 JOM (Jeugdvrage op Maat) in kader van optimalisering dienstverlening

Door het bundelen van krachten over organisaties heen, is er één onthaallus in de Kempen (arrondissement Turnhout) waar iedere jeugdvrage gesteld kan worden door kind, jongere, ouder of professional. Wie in de Kempen een vraag tot jeugdhulp heeft, moet zich niet langer afvragen 'wie kan mij helpen, waar moet ik zijn met mijn vraag?' Geen stress meer voor de hulpvragers dat ze hun verhaal steeds weer opnieuw moeten doen.

Het JOM-team pakt het graag anders aan door oprecht te luisteren naar de vraag, samen na te denken, maar ook te 'doen' indien nodig. De vraagverheldering en acties in de dynamische warme wachtkamer (duidelijk anders dan 'op een wachtlijst staan') zorgen voor goede doorstroming naar hulpaanbieders zonder breuklijnen.

Zie ook 4.1.2 Reconversie in functie van optimaliseren dienstverlening

5 Beleidssignalen

5.1 Woningproblematiek

Graag brengen wij verschillende aspecten onder de aandacht.

De meeste gezinnen in onze doelgroep leven van een vervangingsinkomen. Dit geldt zeker voor gezinnen binnen gezinsverblijf. Financieel is het voor de gezinnen weinig tot niet haalbaar om de verplichte cliëntbijdrage voor gezinsverblijf te combineren met het aanhouden van de huurovereenkomst voor de woonst waar het gezin verbleef voor de start van het gezinsverblijf (dit geldt niet voor dakloze gezinnen voor gezinsopname). De gezinnen verliezen hierdoor hun woonst.

Na het gezinsverblijf stelt zich dan het probleem van het vinden van een andere geschikte betaalbare woning. Huren op de privémarkt is om financiële redenen zelden haalbaar.

Door de wijzigingen in prioriteitentoekening van sociale huurwoningen komt onze doelgroep lager op de wachtlijst te staan. Gezinnen die willen breken met hun omgeving van herkomst dreigen zo goed als helemaal uit de boot te vallen.

Het niet vinden van een woonst wanneer het gezin niet langer de intensieve hulpverlening in gezinsverblijf nodig heeft, heeft invloed op de uitstroommogelijkheid. Dit gezin blijft onnodig een plaats gezinsverblijf innemen. En dit betekent dan ook weer minder instroommogelijkheid voor een gezin waar wel intensieve begeleiding in gezinsverblijf aangewezen is.

5.2 Cliëntbijdrage voor gezinsverblijf

Vanuit de provinciale werkgroep gezinsopvang stellen we vast dat gezinsopvang een divers aanbod dekt, logisch gezien iedere organisatie een eigen missie, visie, doelgroep, infrastructuur,... heeft. Intervisie en uitwisseling wordt in deze groep als een duidelijke meerwaarde ervaren.

We ontdekten dat de financiële kost voor een verblijf in gezinsopvang afhankelijk is van de initiatiefnemende organisatie, ook begrijpelijk gezien er verschillende subsidiëringssystemen van toepassing zijn. Vanuit het perspectief van de gezinnen stellen we ons hier vragen bij. 'Waarom is op plaats x gezinsopvang gratis en moet ik op plaats y wel betalen?'

We zien zeker de meerwaarde van een cliëntbijdrage. Tegelijkertijd vragen we ons af of het annuleren van de cliëntbijdrage voor een gezinsverblijf in een CIG gedeeltelijk tegemoet komt aan de woningnood (gezinnen kunnen hun huurwoning behouden tijdens gezinsverblijf met meer mogelijkheid om gefaseerd en leefomgeving gebonden te kunnen werken). Dit zou een vlottere doorstroming van gezinnen in gezinsverblijf faciliteren.

5.3 Versnippering hulpverleningslandschap

Gepaste jeugd- en gezinszorg blijft een uitdaging. Het blijft zoeken naar snellere en betere hulpverlening. Naast de typemodules groeien projecten als paddenstoelen uit de grond. Elk van die zeer kwaliteitsvolle projecten probeert een maasje van het net te dichten. Er gebeuren zo heel mooie dingen die kinderen, jongeren en gezinnen ondersteunen en begeleiden naar meer kansen nu en in de toekomst. Maar wat we eveneens vaststellen is dat jongeren en gezinnen op zoek naar hulp niet altijd het gepaste aanbod vinden. Ook voor mensen uit de zorg geraakt het overzicht zoek, zodat doorverwijzing soms hapert. De hulpverlening is versnipperd.

5.4 Niet indexering van werkingsmiddelen

Volgens ons is het noodzakelijk dat onze werkingsmiddelen geïndexeerd worden zodat we onze basiswerking voldoende kunnen waarborgen zonder ons karige personeelsbudget hiervoor te moeten inzetten.

We kunnen met aangepaste werkingsmiddelen ook meer anticiperen op aanwervingen op lange termijn waardoor we zowel ons personeel maar zeker ook onze cliënten een zekerder en daardoor veiliger perspectief kunnen bieden.

5.5 Tekort aan plaatsen contextbegeleidingen in de regio

Het tekort aan plaatsen contextbegeleiding in de regio Kempen bestaat ook al langer. De werking van JOM (warm onthaal) en 1G1P Trefplaats (mobiele begeleidingen) bieden o.a. hulp aan heel wat gezinnen die geïndiceerd kunnen worden als contextbegeleidingen. Het is goed dat hierdoor meer gezinnen snel geholpen worden. Een andere kant van dit verhaal is dat de problematiek van gezinnen die starten in mobiele contextbegeleiding complexer is, waardoor de duur van contextbegeleidingen toeneemt. Hierdoor is er minder doorstroom mogelijk, waardoor we in een vicieuze cirkel terecht komen met te weinig beschikbare modules contextbegeleiding in de Kempen.

6 Besluit

Aan het einde van dit verslag kijken we **tevreden** terug op een zeer uitdagend jaar.

Vanzelfsprekend zijn we trots op de stappen die we gezet hebben om de kwaliteitszorg vorm te geven op een manier zoals we het willen: **bruikbaar, gedragen** en niet omdat het moet, maar **omdat we het willen**. De kwaliteitszorg is structureel verankerd in de werking van CIG de Merode. Het werken aan kwaliteitszorg is voor ons geen losstaand item. Het is een op vele plaatsen en vele vergaderingen terugkerende evidentie

We zijn fier op het werk dat onze medewerkers dag na dag geleverd hebben. Het is duidelijk dat er veel inventiviteit en creativiteit in onze teams zit. We zien **goesting en gedrevenheid** op alle niveaus, in de verschillende teams en in de organisatie van CIG de Merode. We zien het vele talent en de aanwezige competenties. We zien sterke, hechte en flexibele teams, we zien nieuwe manieren van werken,... En dit met een ongelooflijke kracht en volharding. We zien heel wat zaken gebeuren waar we bijzonder trots op en heel dankbaar voor zijn!!

We zijn gemotiveerd om een positief vervolg te breien aan de werking van CIG de Merode. Wat ons dit alles zal brengen in 2024 kan je volgen op [onze nieuwsblog](#) en zullen we met plezier vertellen in ons volgend kwaliteitsverslag!